

[Aage Frandsen]

nærmere, om vi her åbner op for mere, end vi bryder os om, eller der blot er tale om rent administrative ting, som ikke siger så meget lige netop her. Det er sådan set led i det, som vi selvfølgelig godt var opmærksomme på, når det drejer sig om en række spørgsmål, hvor EF er inde i billedet, at Folketinget på dette område bliver et ekspeditionskontor. Så kan man sige, at det er en meget reel konsekvens at drage, at det så bliver overladt til ministeren, for hvorfor skal vi ekspedere sagerne i Folketinget, når det alligevel kun er ekspeditionsager? Der er måske alligevel meget klar logik i det, men vi vil godt se, om der er nogen konsekvenser i det, som vi ikke vil bryde os om. Under alle omstændigheder, når det drejer sig om selve hovedforslaget, nemlig nedlæggelse af Toldankenævnet, er vi helt igennem positivt indstillet over for forslaget.

Svend Heiselberg (V):

Venstre kan støtte lovforslaget. Vi synes, at det også her er godt, at skatteministeren kommer med lovforslag, som giver forenkling. Man kan vel også godt stille spørgsmålet, om det var berettiget, at man skulle beholde en sådan instans, når man ser, hvor få sager der egentlig bliver behandlet dér. Det er så godt, at skatteministeren tager fat om det, så vi kan få det afskaffet.

Glistrup (FP):

Der var engang, hvor de store kampe her drejede sig om toldlovsforslag, men de tider er jo forbi. Nu er det kun sådan, at regeringen skriver lidt af fra, hvad der kommer nede fra EF. Da vi i det foreliggende tilfælde er i den forholdsvis sjældne situation, at det, der kommer nede fra EF, er forenklinger i forhold til den gældende danske lovgivning, kan vi fra Fremskridtspartiets side udmærket støtte det, som skatteministeren her foreslår.

Bente Juncker (CD):

Også Centrum-Demokraterne kan støtte dette lovforslag.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne takke for den brede opbakning til dette forslag. Jeg skal blot meget kort til fru Pia Gjellerup sige, at jeg nok må medgive fru Pia Gjellerup, at der har været tale om, skal vi

kalde det en lidt rundhåndet bemærkning i bemærkningerne til lovforslaget, når der står, at ændringen af betalingsdatoen fra den 15. til den 16. vil indebære en vis administrativ lettelse for såvel erhvervslivet som toldvæsenet. Der er tale om »en vis administrativ lettelse«. Der er altså taget et vist forbehold. Jeg må nok medgive fru Pia Gjellerup, at det vil blive lidt svært at måle det, men jeg skal da tilføje, at vi faktisk med mellemrum har klager fra virksomheder, som synes, at en betalingsfrist på kun 5 dage er utilfredsstillende. Om det så bliver meget bedre at flytte det fra 5 til 6 dage, skal jeg ikke kunne sige. Det, vi gør, er, at vi udnytter en mulighed, der er blevet givet i en EF-forordning, og det er simpelt hen det, der har været hensigten med forslaget, men jeg siger tak for den brede tilslutning, der har været til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatte- og Afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelser. (Afskaffelse af 25 pct.-tillægget).

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).
(Fremsat 1/11 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bakholt (S):

Lovforslaget går ud på at afskaffe det 25 pct.-tillæg, som har været gældende og stadig væk gælder. Det er sådan, at kursister, der har haft en indtægt, der har været højere end de maksimale dagpenge de sidste 4 uger, før kur-

[Bakholt]

suset starter, kan få en godtgørelse på op til 125 pct. af de maksimale dagpenge.

Må jeg sige om forslaget generelt, at det har en negativ indvirkning på uddannelses- og arbejdsmarkedspolitikken. Formålet med en kursusgodtgørelse på op til 125 pct. af det højeste dagpengeniveau er at give lønmodtagerne en økonomisk mulighed for at deltage i uddannelse, uden at de bliver udsat for drastiske indtægtsnedgange.

Modsat kan man sige, at arbejdsgiverne opmuntres til at give frihed til efteruddannelse, som er nødvendig. Det er med andre ord sådan, at kursusgodtgørelsen er et uddannelsesmotiverende redskab, som med dette forslag bliver ødelagt.

Arbejdsmarkedsuddannelsens opgave er at betjene behovet for, virksomhedens konkrete uddannelsesindsats og lønmodtagerens personlige behov for at kvalificere sig til arbejdsmarkedets behov. Det forhold ændrer man nu på.

Kursister vil tabe ganske mange penge på det, op til ca. 600 kr. pr. uge. Det er ikke ualmindeligt, at et kursus er af ca. 4 ugers varighed, og det vil gøre det betydelig vanskeligere for mange lønmodtagere at deltage i arbejdsmarkedsuddannelserne, fordi man kan miste op til ca. 1.800 kr. på et sådant kursus. Det er et stort tab for mange.

Konsekvenserne er, at man lukker AMU-systemet for de lønmodtagere, der tjener mere end ved den højeste dagpengesats. Jeg forstår ikke regeringens handlemåde her. Regeringen handler direkte imod det, den siger der er behov for. Det vil jeg argumentere for ved at henvise til hvidbogen.

Her siger man – og det er regeringen, der har lagt denne hvidbog frem – at der er behov for øget voksen- og efteruddannelse. Der er behov for øget mobilitet på arbejdsmarkedet. Det er vi ikke uenig i, men dette forslag sætter altså nogle bremseklodser for begge dele.

Vi får et arbejdsmarked, der reelt får mindre mulighed for efteruddannelse til trods for stigende behov. Vi får et arbejdsmarked, der bliver mere fastlåst, når de brede uddannelsesbehovsmuligheder forsvinder. Vi kan komme til at se det, når flaskehalsproblemer meget snart igen bliver et problem.

I lovforslaget gør arbejdsministeren ikke opmærksom på, at den del af arbejdsgiverne, som

i dag supplerer kursusgodtgørelsen op til normal løn, uvægerligt vil falde markant, når denne refusionsordning for kursusgodtgørelsen falder med op til 600 kr. pr. kursusuge.

Mange, og ikke mindst specielt mindre virksomheder, vil holde sig tilbage i fremtiden med at sende deres folk på uddannelse. Der vil i mange situationer blive sagt nej til de ansattes ønsker om uddannelse; arbejdsministeren har ikke undersøgt denne del af problemstillingen, og ministeren ønsker måske heller ikke at gøre det.

Regeringen begrundet sit forslag med afbureaukratisering af kursusgodtgørelsen, af administrationen. Det er sådan, at kursusgodtgørelsen administreres af a-kasserne. De har ikke peget på noget behov for en ændring. Forslaget er ikke et led i afbureaukratiseringen, det er ikke et afbureaukratiseringsforslag, men simpelt hen et nedskæringsforslag. Det, man sparer her, vil blive meget dyrt for samfundet. Vi vil ikke få opfyldt det uddannelsesbehov, der er. Det er til skade for lønmodtagerne og for arbejdsgiverne.

Det er også derfor, at et enigt arbejdsmarked, både LO og Dansk Arbejdsgiverforening, har anbefalet, at dette bliver taget af bordet, og det vil vi også opfordre regeringen til fra Socialdemokratiets side, og vi vil meget stærkt opfordre andre partier til ikke at støtte forslaget. Det er til skade for dansk erhvervsliv, og det er til skade for lønmodtagerne, der har behov for uddannelse generelt.

Jeg hører ikke til dem, der påstår, at der ikke kan spares i dette samfund, men det er et forkert sted, man sparer. Dette bliver i realiteten en udgift.

For to år siden havde den daværende arbejdsminister, den nuværende finansminister, lignende tanker. Han gav udtryk for fra denne talerstol, at han havde lagt dem i skuffen, fordi han havde lyttet til arbejdsmarkedets parter i denne sag. Han burde have smidt dem totalt i papirkurven. Det her vil forringe vores beskæftigelsesmuligheder i samfundet ved, at man forringer vilkårene for at deltage i uddannelse.

Vi er i Socialdemokratiet imod dette forslag.

Pia Christmas-Møller (KF):

Vi finder i Det Konservative Folkeparti, at der her er tale om et godt forslag, der kombinerer to krav, nemlig et krav om afbureaukratisering og et krav om besparelser.

[Pia Christmas-Møller]

Vi mener, at forslaget ikke vil få de konsekvenser, som den socialdemokratiske ordfører var inde på i form af manglende motivation hos arbejdstagerne til at deltage i efteruddannelse. Tværtimod er der nu tale om en ligestilling. Alle får samme godtgørelsesniveau uanset forudgående indkomst og uanset forudgående status som ledig eller beskæftiget.

Vi mener, at det er en rigtig ligestilling, og at forslaget bør gennemføres hurtigst muligt. Forholdet er jo, at i dag får over 60 pct. af de kursister, der er i beskæftigelse, fuld løn under kursusopholdet, finansieret af deres arbejdsgiver. I det tilfælde er det faktisk sådan, at det er arbejdsgiveren, der får refusionen på de 125 pct.

Vi synes, at det er rigtigt og rimeligt, at den refusionsprocent bliver sat ned til max. dagpenge på linie med det niveau, som gælder for de personer, som kommer fra ledighed og ind i en kursussituation.

Vi mener altså alt i alt, at der er tale om et forenkling- og besparelsesforslag, som er godt, og som ikke på nogen måde vil forringe uddannelsesindsatsen. Vi er jo enige med Socialdemokratiet i, at uddannelsesindsatsen, efteruddannelsesindsatsen og voksenuddannelsesindsatsen skal styrkes i de kommende år, men det skal ske ved udvidelse af antallet af uddannelsespladser.

Stillinger (SF):

Jeg vil starte med at sige, at lovforslag nr. L 47 for SF at se er et meget usolidarisk og asocialt forslag. Under dække af ord som regeringens plan om afbureaukratisering vil man med dette forslag spare 65 mio. kr. Det er jo egentlig fantastisk og utroligt, hvordan regeringen efterhånden har misbrugt ordet afbureaukratisering. I dag betyder det faktisk noget med et halvdårligt forslag, som vil skade almindelige lønmodtagere.

Hvis besparelsen så endda betød, at alting blev lettere og mere enkelt, men forenklingen går i al sin gribende enkelthed ud på, at man fjerner 65 mio. kr. fra de dårligst uddannede, som oftest er de lavest lønnede. Må man sige, at den nye arbejdsminister her sandelig har taget hurtigt ved lære.

Her bliver der sandelig også ført effektiv klassepolitik. Når funktionærer og tjenestemænd tager på kursus for at videreudanne sig, får de naturligvis løn under kursusopholdet,

hvad ellers? Derfor virker det ret ejendommeligt, at arbejdsministeren frem for at få gennemført, at alle i arbejde, som ønsker at uddanne sig, naturligvis skal have løn, går ministeren den modsatte vej og siger, at de, der ikke får løn, men kun dagpenge plus 25 pct., når de er på kursus, nu skal ned på almindelig dagpengesats.

Det vil naturligvis betyde, at der er endnu flere, der ikke har råd til at tage på kursus, som den socialdemokratiske ordfører rigtigt sagde. Det er vel ikke meningen med regeringens ord om, at det er vigtigt, at vi alle videreuddanner os, at man skader endnu flere.

Jeg mener, dette forslag er vel typisk for regeringens flagrende og sådan lidt usammenhængende arbejdsmarkedspolitik.

Den konservative ordfører brugte ordet ligestilling. Det er også utroligt, hvordan man kan misbruge ordet ligestilling.

Nu er det altså pludselig blevet ligestilling, at de sidste 40 pct., som altså ikke får fuld løn – det var kun 60 pct., sagde den konservative ordfører – nu skal endnu længere ned, kun på dagpenge. Det er også et misbrug af det ord.

Men jeg kan i hvert fald tilsige SF's uforbeholdne modstand mod dette forslag.

Traberg Smidt (V):

Dette er et led i regeringens plan for afbureaukratisering. Dele af den har været kritiseret af oppositionen, og det hører vi altså også her, men man må jo sige, at her er der endelig et område, hvor der kommer noget, som er klart og praktisk og enkelt, og som vil kunne bringes til at fungere.

Der er ingen tvivl om, at hvis ikke vi fra begyndelsen af den ekspansion af arbejdsmarkedsuddannelserne, som vi må påregne i de kommende år, får nogle rimelige, gennemsigtige og ordentlige regler, som alle kan forstå, og som kan praktiseres og administreres enkelt, får vi en masse problemer om få år, når systemet tilføres en lang række yderligere midler. Det må vi jo nok påregne, for netop arbejdsmarkedsuddannelserne er et område i voldsom ekspansion. Det ligger både i regeringens forskellige tiltag og i hele tiden, at uddannelsessystemet skal opgraderes på den ene eller den anden måde. Der kan blive diskussion om, hvem der skal betale for den opgradering. Jeg er overbevist om, at arbejdsmarkedets parter i høj

[Traberg Smidt]

grad vil blive inddraget i det i fremtiden, men jeg vil meget mane til, at man er opmærksom på, at der ligger en meget voldsom afbureaukratisering i det forslag, der her er tale om. Med de ord vil jeg give mit partis anbefaling af forslaget.

Glistrup (FP):

Fremskridtspartiet har noteret, at regeringen omsider er kommet med noget, der udløser en offentlig besparelse.

Vort arbejde i udvalget vil gå i retning af at få gjort besparelsen endnu større, for det er det, Danmark har brug for.

Jørgen Estrup (RV):

Ja, der er jo ikke nogen grund til at bestride, at dette forslag i første omgang medfører besparelser. På lidt længere sigt kommer AUD-bidraget ind i billedet.

Jeg synes egentlig, at man med afskaffelsen af 125 pct.s-reglen får et mere logisk system, hvor der ikke er forskel på, om man er ledig eller beskæftiget i det øjeblik, hvor man kommer på kursus, og for dem, der er beskæftigede, er det arbejdsgiveren, der afgør, hvilke forhold der skal være. Det er jo i sidste ende også arbejdsgiverne, der i høj grad bidrager til systemet. Jeg kan ikke se andet, end at dette er et mere logisk system.

Samtidig tror jeg på, at vi ikke i en situation, hvor vi arbejder med uddannelsesorlov, med uddannelsesfond og med betalt frihed til uddannelse og i alle de sammenhænge overvejer netop at knytte det til den maksimale dagpengesats, skal have nogle helt specielle, historisk betingede regler.

Derfor synes jeg, at dette er et fornuftigt skridt i retning af at få lige vilkår og dermed også en bedre prioritering af ressourcerne til at skaffe flere uddannelsespladser. Det er jo først og fremmest det, det gælder om, at vi får flere uddannelsespladser, mere end at vi laver en eller anden form for tilfældigt tilskud til nogle ganske bestemte, isolerede grupper. Derfor kan vi fra radikal side støtte forslaget.

Herluf Rasmussen (CD):

Selv om jeg anerkender regeringens intentioner om at spare, vil jeg nok sige, at netop i denne tid, hvor man taler så meget om konkurrencedygtighed og eksportmuligheder, er jeg en

lille smule nervøs for, at den kursusvirksomhed, som skal animere løntagerne til at dygtiggøre sig, bliver beskåret rent økonomisk, rent pengemæssigt.

Jeg vil godt i den forbindelse nævne et eksempel på, hvordan det kan gå, når man ikke har efteruddannet folk rigtigt. På en arbejdsløshedsø – det kan man jo godt sige at Lolland er – så man for trekvarter siden, at en maskinfabrik, trods stor ledighed af maskinarbejdere i området, ikke kunne få den fornødne arbejdskraft, fordi man stod i den situation, at de, som havde forladt Nakskov Skibsværft, altså bare ikke kunne det dér med at stå ved elektroniske drejebænke.

Jeg ved ikke, hvad det betyder i kroner og øre for eksporten, hvis man ikke kan komme i gang med en eller anden ordre, som ikke kommer af sted, men jeg tror nok i den store sammenhæng, at de 65 mio. kr., som regeringen taler om som besparelse, vistnok hurtigt kan gøres op.

Jeg er positiv over for forslaget, vil jeg godt sige, for vi støtter jo regeringen indimellem, og jeg skal heller ikke fragå den linje. Men jeg synes, der er nogle uretfærdigheder i dette her. Det er jo sådan i dette samfund, at vi helst skal behandles lige alle sammen, uanset om vi er adel, borger eller arbejder, og i dette spørgsmål mener jeg, at de, der efter 4 ugers arbejde kan gå på kursus – måske netop for at beholde en plads på den pågældende arbejdsplads – får reduceret deres kursusgodtgørelse med 25 pct. Det er en uretfærdighed, mener jeg.

Og så vil jeg godt sige som en lille udgangsbøn, at hr. Bakholt foreslår, vi skal stemme forslaget ned, og at ministeren skal trække det tilbage. Det første vil jeg sådan set ikke være med til, men hvis ministeren af egen drift trækker forslaget tilbage, skal han ikke møde hindringer fra min side.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg vil gerne takke ordførerne for de reaktioner, der er kommet på forslaget, naturligvis først og fremmest de positive reaktioner, men også de ordførere, som har sat spørgsmålstegn ved nogle forhold i forslaget, siger jeg tak til. Det er jo meningen med demokrati, at vi skal drøfte tingene, og vi deltager gerne i en drøftelse.

Der er ingen tvivl om, hvad formålet er med dette forslag. Det er et afbureaukratiseringsfor-

[Arbejdsministeren]

slag, selv om hr. Bakholt påstår det modsatte. Der ligger en kraftig afbureaukratisering i det, og så er det i øvrigt også et besparelsesforslag. Det skal jeg overhovedet ikke lægge skjul på.

Hr. Bakholt hævder, at forslaget vil have en negativ virkning på uddannelsesindsatsen. Han hævder, at regeringen handler imod, hvad den ellers går og siger om uddannelsesindsatsens betydning. Han siger, at det er et forkert sted at spare. Jeg tror ikke, man på nogen måde kan sige, at hr. Bakholt har ret i disse synspunkter.

Det er et kolossalt uddannelsesbehov, som ligger foran os. Hvis vi ser nogle år frem i tiden til år 2000 og betragter den arbejdskraft, som vi ved vil være på det danske arbejdsmarked på det tidspunkt, så er langt hovedparten af den der allerede i dag. Det vil sige, at vi er nødt til at efteruddanne, omskole osv. Det stiller meget store krav til ressourcer. Derfor gælder det simpelt hen om, at vi får så stor uddannelsesindsats som overhovedet muligt for de penge, vi er nødt til at skaffe. Derfor fremsætter jeg med god samvittighed dette forslag i Folketinget. Jeg mener, at når vi skal være påholdende med økonomien, er det et rimeligt sted at spare.

SF's ordfører, hr. Stillinger, mente, det var meget uretfærdigt. Hvis hr. Stillinger ellers var til stede i salen, ville jeg føje til – nu gør jeg det altså alligevel – at man da i al fald ikke kan hævde, at det er uretfærdigt over for de ledige, for de bliver ikke ramt af forslaget. Man kan vel heller ikke hævde, at det er uretfærdigt over for de lavestlønnede, de bliver næppe heller ramt af forslaget. Det er altså de lidt højere lønnede, som kan komme ud for at miste et beløb pr. uge, som hr. Bakholt havde gjort op til 600 kr. Jeg tror nu, hr. Bakholt havde glemt at tage hensyn til, at man jo slipper for at betale skat af de 600 kr., så det er ikke 600 kr. netto, man går glip af i indtægt.

Jeg vil gerne sige til hr. Herluf Rasmussen, at jeg tror, vi er grundlæggende enige med hensyn til vigtigheden af uddannelsesindsatsen. Hr. Herluf Rasmussen nævnte eksemplet på Lolland, hvor der var en virksomhed, der havde mangel på kvalificeret arbejdskraft, og henviste til, at der var ledige i et andet område på Lolland, og så var det uheldigt, at disse mennesker ikke blev tilskyndet til at tage en uddannelse. Så vidt jeg umiddelbart kan vurdere det, vil de pågældende mennesker altså være på dagpen-

ge i forvejen, og medmindre de har været på dagpenge i en kortere periode end de 4 uger, vil der næppe heller her blive tale om et nedslag i kursusgodtgørelsen.

Jeg er naturligvis parat til at stille mig til rådighed i Arbejdsmarkedsudvalget med hensyn til at gøre skriftligt og mundtligt rede for de forskellige problemstillinger, som er nævnt. Og jeg håber ganske afgjort, at forslaget bliver vedtaget. Vi har i al fald ikke til hensigt at trække det tilbage.

Bakholt (S):

Arbejdsministeren og andre ordførere har været inde på den kendsgerning, at der er et kolossalt behov for efteruddannelse og omskoling osv. Det er vi ikke uenige i. Men så drejer det sig altså også om at sikre, at der for det første er mulighed for at få den efteruddannelse og omskoling, som er nødvendig, men også at sikre, at de mennesker, der kan deltage, får en rimelig økonomisk dækning. Men her skærer man altså drastisk ned.

Det er da klart, at man ikke skal betale skat af de ca. 600 kr. om måneden, når man ikke får pengene, det skal man da ikke. Men det er altså for nogen immervæk omkring 600 kr., man mister pr. uge, og jeg er sikker på, at det vil afholde mange fra at deltage i uddannelsen.

Så siger man, at nu gør man ingen forskel, nu behandler man ledige og dem, der er i arbejde, ens. Det gør man jo ikke, for de, der er i arbejde, kommer til at gå betydeligt ned i løn, og de, der er ledige i forvejen, får de dagpenge, som de er vant til at få. Man stiller ikke folk lige i denne sag, man laver en stor forskel.

Det her skaber ikke én eneste uddannelsesplads mere, som man siger der er behov for – og som der er – for disse besparelser skal ikke bruges til det. Man argumenterer oven i købet i fremsættelsestalen med, at i de efterfølgende år kan AUD-bidraget sættes ned. Der er ingen, der har ønsket, at AUD-bidraget skulle sættes ned. Arbejdsmarkedsparterne har ikke ønsket denne ordning. Læg mærke til, at arbejdsgiverne heller ikke har ønsket ordningen ændret, de ved godt, hvad konsekvenserne er.

For 2 år siden, da vi havde denne debat sidste gang, lyttede den daværende arbejdsminister til arbejdsmarkedets parter og lod være med at komme med forslaget. Nu kommer han med det, og jeg har indtryk af, at det er under stærk

[Bakholt]

hensyntagen til Fremskridtspartiets store spækrav. Fremskridtspartiet vil have nogle store besparelser, og så er de næsten ligeglade med, hvor de skal komme, og hvordan de rammer. Det er dette, man har taget hensyn til, man har ikke taget hensyn til det danske erhvervslivs udvikling og til uddannelsesmulighederne for de beskæftigede.

Med hensyn til den administrative forenkling og afbureaukratiseringen skal vi afbureaukratisere, hvor vi kan, men det er en kendsgerning, at denne ordning er ganske let at administrere. Det er a-kasserne, der administrerer den, og de har ikke haft nogen problemer. Jeg har ikke hørt a-kassefolk sige, at nu skal vi fjerne denne regel, for så bliver det altså noget lettere at administrere.

Jeg tror gerne – ja, jeg er helt sikker på det – at a-kasserne vil påtage sig den form for administration for at fastholde 25 pct.s-ordningen. Jeg håber ikke, at denne ordning bliver gennemført, for den er til skade for uddannelsesmulighederne for dem, der er i beskæftigelse, og den er til skade for dansk erhvervsliv. Jeg er sikker på, at det vil give konsekvenser, der vil vise sig efterfølgende.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Nu kunne vi naturligvis gennemføre en længere debat om, hvad det vil sige at behandle folk lige. Jeg kan forstå på hr. Bakholt, at han har det standpunkt, at hvis man skal behandle folk lige, så skal man behandle dem forskelligt, altså lønne dem forskelligt.

Det synspunkt er da interessant ud fra den sammenhæng, som vi er i her, hvor det altså er de lavest lønnede og de ledige, der kan fastholde den hidtidige godtgørelse, mens det er de forholdsvis bedre lønnede, som mister penge ved det. Dette blot være noteret i forbifarten.

Endelig vil jeg føje til, at jeg da vældig gerne vil have en meget større pose penge til rådighed til uddannelsesformål. Det ville da være rart sådan at kunne gå ud, nu hvor vi snart har første søndag i advent, her op til juletid, og dele milde gaver ud. Men sådan er virkeligheden ikke, og jeg tror egentlig også, at man inderst inde ved i Socialdemokratiet, at hvis man skal løse de vigtige samfundsmæssige opgaver, som vi skal have løst, er vi nødt til at køre en benhård prioritering. Og det er dette forslag et udtryk for.

(Kort bemærkning).

Bakholt (S):

Det her er ikke udtryk for en benhård prioritering. Det er udtryk for en benhård besparelse, der får fuldstændig forkerte virkninger og konsekvenser.

Der er jo ikke tale om, at det er nogle bedre lønnede, der bliver ramt af det her. Så store er vore dagpenge jo altså heller ikke. Alle, der følger lidt med i dansk politik, ved jo, at dagpengeudviklingen var låst fast i en meget, meget lang periode. Det er stort set alle lønmodtagergrupper, der bliver ramt i et eller andet omfang. Det er også medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund, der jo ikke går for de store lønninger, det er SiD'ere, der jo heller ikke får de store lønninger alle sammen, der bliver ramt af det her.

Det er altså ganske almindelige lønmodtagere, der har et job, og som har brug for at blive efteruddannet eller omskolet, eller hvad ved jeg, der bliver ramt af det her, hr. arbejdsminister. Det er en besparelse, som er samfundsskadelig, og det burde altså få arbejdsministeren til at tænke sig om.

Nu ved jeg godt, at det ikke er den nuværende arbejdsminister, der har udarbejdet dette forslag, for det er den forrige arbejdsminister, den nuværende finansminister, men jeg synes, der er anledning til, at den nuværende arbejdsminister meget kraftigt overvejer at trække forslaget tilbage, for det er uhensigtsmæssigt. Det har alt for mange skadelige virkninger i forhold til de relativt få millioner kroner, der spares på det.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg kan bekræfte over for hr. Bakholt, at jeg fik dette forslag godkendt i regeringen en halv time efter, at jeg var udnævnt, så jeg ville komme i modstrid med sandheden, hvis jeg hævdede, at det er mig selv, der har udarbejdet forslaget. Men for at undgå enhver form for misforståelse, så dækker jeg forslaget 100 pct., og jeg håber stadig væk på, at det bliver gennemført.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om arbejdsmarkedsuddannelser og ophævelse af lov om udvandring. (Ophævelse af AF's monopol, nedlæggelse af Kursusnævnet for Arbejdsmarkedsuddannelserne og indførelse af brugerbetaling for visse af AF's ydelser m.v.).

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).
(Fremsat 1/11 89).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Hans Jørgen Jensen (S):**

Da mit partis ordfører, hr. Kaj Poulsen, deltager i Nordisk Råds møde i disse dage, skal jeg på hans vegne fremføre Socialdemokratiets opfattelse af forslaget.

Forslaget er delt i fire dele, nemlig om liberalisering af arbejdsformidlingssystemet, så alle fremover principielt skal kunne formidle arbejdskraft uden godkendelse forud, brugerbetaling for visse offentlige arbejdsformidlingsydelse, nedlæggelse af Kursusnævnet og ophævelse af lov om udvandring. Forslaget er, siger regeringen, et led i dens handlingsplan om afbureaukratisering.

Forslaget kan efter Socialdemokratiets opfattelse snarere kaldes et nyt borgerligt initiativ til at dele befolkningen op i klasser, hvor nogle skal besøge den fine og andre den mindre fine arbejdsformidling.

Specielt er således liberaliseringstanken på arbejdsformidlingsområdet helt uacceptabel. Hvis forslaget vedtages, betyder det, at man ophæver den eksisterende godkendelsesordning vedrørende privat arbejdsanvisning, at kasserne ikke længere skal have tilladelse til at drive parallel formidling, og konsekvenserne af at afskaffe godkendelsesproceduren er, at alle enkeltpersoner, foreninger, virksomheder og vel

også kommuner m.v. frit kan slå sig ned som formidlere af arbejdskraft og af arbejde i det hele taget.

Socialdemokratiet finder, det er et urimeligt og et usolidarisk forslag at gøre det legalt at tjene penge på at finde arbejde til ledige. Forslaget ville tillige ødelægge mulighederne for en målrettet arbejdsmarkedspolitik, der siden 1969 reelt har været knyttet stærkt til arbejdsformidlingssystemet, og jeg vil understrege, at det især var Dansk Arbejdsgiverforening, der dengang var talsmand for dette.

De hidtidige erfaringer med privat arbejdsformidling på HK-området beviser klart, at kører vi videre ad denne vej, ødelægges man den offentlige arbejdsformidling, også i relation til 6-7.000 revalideringssager, der, så vidt jeg er orienteret, behandles i dag.

Lovforslaget rejser også en lang række andre spørgsmål om, inden for hvilke rammer eller retningslinjer formidlingen så skal foregå. Vore forpligtelser over for ILO-konvention nr. 88 om arbejdsformidlingens organisation synes forslaget helt at tilsidesætte. Også de nordiske konventioner synes man at tilsidesætte.

Socialdemokratiet er derfor af den opfattelse, at man hellere burde give arbejdsformidlingen bedre muligheder for at blive det altfavnende serviceorgan, som arbejdsformidlingen kan blive, hvis opaver og visioner fremover forenes.

Den anden del af forslaget omhandler brugerbetaling. Socialdemokratiet er principielt modstander af brugerbetaling, også hvor det drejer sig om visse ydelser gennem arbejdsformidlingen. Det ser også ud, som om arbejdsministeren ikke selv ved, hvad han mener med brugerbetaling. I bemærkningerne til lovforslaget peges ganske vist på behovet for brugerbetaling ved korttidsformidling og ved ligestilling mellem arbejdsformidlingen og private konsulentbureauer. Men uanset om tankerne konkretiseres, er det urimeligt at åbne mulighed for kynisk spekulation i arbejdsløshed.

Forslaget om nedlæggelse af Kursusnævnet kan vi tilslutte os, men vi ønsker i udvalgsarbejdet nærmere at drøfte de restriktioner, forslaget har for, hvem Landsarbejdsnævnet og Uddannelsesrådet kan indkalde som særlig sagkyndige.

Endelig kan vi støtte den sidste del af forslaget om ophævelse af lov om udvandring fuldt ud.